

Κείμενο

Το πρόβλημα της λογοτεχνικής κριτικής

Δουλειά του **κριτικού** είναι να φέρνει τα λογοτεχνικά έργα στο οπτικό πεδίο εκείνων ακριβώς των αναγνωστών που έχουν τη μικρότερη ανάγκη από τους υπόλοιπους. Και αναφέρομαι σε εκείνους τους αναγνώστες, οι οποίοι θεωρούνται **καλλιεργημένοι**, γιατί ποιος θα ασχοληθεί να διαβάσει μια κριτική ποίησης ή λογοτεχνίας, αν δεν έχει αποφασίσει ότι εκ προοιμίου τον αφορά;

Σήμερα η λογοτεχνική κριτική λειτουργεί διττά: από τη μια μιλάμε για μια διαφημιστική ηθική, με επίταση στο «αγοράστε» και από την άλλη για μια **υπόδειξη**, θετική κατά το πλείστον, «διαβάστε». Δεν είναι κάτι που πρέπει να ξαφνιάζει, τη στιγμή που όλα αποβλέπουν σε μια λοβοτομημένη¹ κοινωνία, δομημένη πλέον πάνω στα αμερικάνικα πρότυπα. «Προτείνω» στην τηλεόραση ή στον τύπο σημαίνει προμηθεύομαι το προϊόν, επειδή η διάθεσή μου να κάνω έρευνα αγοράς προσκρούει σε πρακτικά εμπόδια, όπως λόγου χάριν στην έλλειψη χρόνου εξαιτίας της «δουλείας» που μου έχει επιβάλει το σύστημα. Γνωστά πράγματα, δείγματα του αιώνα μας και της ζωής μας. Το μέγιστο θέμα είναι η ευθύνη της βιβλιοκριτικής, μιας βιβλιοκριτικής που έχει απεμπολήσει² τον ουσιαστικό της ρόλο: την **ευθύνη** της να παράγει **κριτήρια**. Να προφυλάσσει και να προειδοποιεί, να επισημαίνει και να επιβραβεύει, να καταδεικνύει και να ορίζει την έννοια της λογοτεχνίας.

Περάσαμε από εποχές, στις οποίες η κριτική είχε υπερβεί τη λογοτεχνία, αναπτύχθηκε ερήμην³ της και έκανε προσπάθειες να υποκαταστήσει την ίδια τη λογοτεχνία. Χειραγώγησε έντεχνα τις καινοτόμους τάσεις, αποσιώπησε ρεύματα και τελικά αυτοσυντηρήθηκε μέσα στην συντήρηση. Σήμερα τα πράγματα είναι χειρότερα. Ορθώνεται αμήχανα ανάμεσα στην λογοτεχνία και την παραλογοτεχνία, μην έχοντας να προτείνει τίποτα άλλο εκτός από τις επιταγές ενός πνευματικού κατεστημένου. Αλλά, επειδή δεν είναι δυνατό να συνωθούνται όλες οι σοβαρές προσπάθειες κάτω από το πρίσμα της απαξίωσης, ευτυχώς για τον τόπο μας υπάρχουν φωτεινές εξαιρέσεις κριτικής προσπάθειας που αναβαθμίζουν τη λογοτεχνία και προσάπτουν στην κριτική την αίγλη μιας επιμελούς και οξυδερκούς παρατήρησης, προς βοήθεια όλων των συγγραφέων.

Λ. Μαραγκού: Το πρόβλημα της λογοτεχνικής κριτικής. www.critique.gr (διασκευή).

¹ λοβοτομημένη: που της έχει αφαιρεθεί ο λοβός του εγκεφάλου, ανόητη

² έχει απεμπολήσει: έχει παραχωρήσει τα δικαιώματά της, έχει προδώσει τις αρχές της για ιδιοτελείς σκοπούς

³ ερήμην: χωρίς την παρουσία και τη συμμετοχή

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 80 – 100 λέξεις.

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Ποια είναι, σύμφωνα με τη συγγραφέα, η λειτουργία της λογοτεχνικής κριτικής σήμερα; Να γράψετε την απάντησή σας σε μια παράγραφο (60 – 80 λέξεις).

(μονάδες 10)

B2. Ποια είναι τα δομικά μέρη της τρίτης παραγράφου (Περάσαμε...των συγγραφέων) του κειμένου;

(μονάδες 5)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να γράψετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων για τη σημασία της κριτικής, χρησιμοποιώντας με όποια σειρά επιθυμείτε τις ακόλουθες λέξεις του κειμένου (επισημαίνονται και στο κείμενο με **έντονη γραφή**): **κριτικού, καλλιεργημένοι, υπόδειξη, ευθύνη, κριτήρια** (μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον γραμματικό τύπο, δηλαδή την πτώση, τον αριθμό, το γένος, το ρηματικό πρόσωπο κ.λπ.).

(μονάδες 10)

Γ2. Στη δεύτερη παράγραφο (Σήμερα...της λογοτεχνίας) του κειμένου η συγγραφέας τοποθετεί σε εισαγωγικά τις λέξεις «αγοράστε» και «δουλείας». Να εξηγήσετε τη χρήση των εισαγωγικών.

(μονάδες 5)